

віднесена до його інститутів. Діяльність адвокатури вимагає незалежність не лише від держави, а й від самого громадянського суспільства. Тобто у своєму інституційному статусі адвокатура покликана забезпечувати гарантовані права та свободи людини. (Вільчик Т. Адвокатура та громадянське суспільство у правовій державі// Право України. – 2014. - № 11. – С. 248.) Також, адвокатура не може існувати та функціонувати без суспільства, проте треба чітко розуміти визначення «суспільства».

Суспільство – це форма життєдіяльності людей, спосіб їх соціальної організації. Це система, що розвивається на основі об'єктивних соціальних законів. Існування суспільства нерозривно пов'язане з правовою державою. Правова держава, перш за все, повинна чітко визначати права і свободи своїх громадян, закріпити це визначення в певному розумінні визнаних прав світової спільноти, надати цим правам і обов'язкам форму конкретних зобов'язань. (І.С. Дзюбо, К.М. Девківський, В.П. Андрущенко. Політологія/ І.С. Дзюбо, К.М. Девківський, В.П. Андрушевич – К.:Вища шк., 2001. – 312 с.) Адвокатура в цій системі зв'язків є об'єктом, який сам є таким нормуванням і одночасно суб'єктом, на користь якого, здійснюється індивідуалізація проголошених прав і обов'язків. Через інститут адвокатури здійснюється «реальний» захист прав і обов'язків людини та громадянина. Адвокатура – це ніби своєрідний «пласт», який тримає в рівновазі інтереси суспільства з потребами та можливостями держави. Головне призначення адвокатури – правоохоронна діяльність, захист прав і законних інтересів громадян та організацій. Тому держава, яка визначає себе правовою, повинна бути зацікавлена в підвищенні професійного рівня даного інституту. Держава повинна забезпечувати незалежність, гласність, доступність юридичної допомоги; сприяти здійсненню заходів щодо підвищення кваліфікації кожного адвоката в країні, приймати заходів до забезпечення «спокійного» життя адвокатів, захист адвокатів від будь-яких переслідувань, необґрунтованих обмежень їх професійної діяльності.

Підбиваючи все вище сказане, можна дійти висновку, що адвокатура досить тісно пов'язана з суспільством, фактично, вона захищає та регламентує відносини, захищає права та обов'язки, які існують в громадянському суспільстві. Вона є інститутом громадського суспільства. Це означає, що вся її діяльність по наданню правової допомоги і правовому захисту адресована як окремим особам, їх об'єднанням, так і суспільству в цілому. Без широкого спектра виконання таких функцій, практична діяльність інституту може бути ускладнена.

Савич А.А.

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ГАРАНТІЇ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Принципи і організація діяльності адвокатури України визначаються Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05 липня 2012 р. У цьому законі адвокатура займає важливе місце, оскільки його метою є відновлення престижності цієї професії, її історії та традицій, підвищити роль адвоката в суспільстві як особи яка забезпечує конституційні права та свободи громадян.

За законом адвокатура України це абсолютно добровільне професійне громадське об'єднання, яке створене для того аби представляти законні інтереси громадян України, іноземців, осіб без громадянства та юридичних осіб, а також надавати їм юридичну допомогу.

Честь, гідність і професійні права адвоката гарантуються та охороняються Конституцією України, Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншими законами.

Вперше Закон закріпив норму, яка регулює відносини адвокатури та держави, - ст. 5 "Адвокатура і держава", відповідно до якої:

- адвокатура є незалежною від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб;
- держава створює належні умови для діяльності адвокатури та забезпечує дотримання гарантій адвокатської діяльності.

Закон України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” закріплює норму яка стосується гарантій адвокатської діяльності. Цією нормою встановлено, що професійні права, гідність та честь адвоката охороняються законом: тому забороняється будь-яке втручання в адвокатську діяльність, вимагання від адвоката або його помічника, інших працівників адвокатських об’єднань певну інформацію, яка становить адвокатську таємницю. З цих питань адвокати не можуть допитуватись як свідки (Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» // Відомості Верховної Ради України. - № 5076-VI. - 05.07.2012 р. - С. 23.).

Документи, які пов’язані з виконанням адвокатом професійних обов’язків, не підлягають перегляду, розголошенню чи вилученню без його згоди. Також адвокату гарантується рівність прав з іншими учасниками процесу.

Позиція адвоката - це його особистий висновок у певній справі. Це результат детального вивчення матеріалів справи, різноманітних припущень та висновків. На нашу думку професійний адвокат, особисто зацікавлений у позитивному вирішенні справи для свого клієнта, саме тому його позиція і є максимально зваженою та продуманою. Ми розуміємо, що вагомість позиції залежить від великої кількості обставин: сумлінність, знання, досвід, рівень мислення, взаємини з клієнтом і ступінь зацікавленості самого адвоката. Тому спроба будь-кого втручатися в позицію адвоката, незважаючи на те чим це було спровоковано, карається штрафом (Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - № 2341-III. - 05.04.2001 р. - С.397.).

Безперечно честь, життя, гідність і здоров’я адвоката та його сім’ї, їх майно перебуває під охороною держави, а посягання на них тягнуть за собою відповідальність, яка передбачена законом України. Адвокату який бере участь кримінальному судочинстві гарантується право на забезпечення його безпеки. Це, безумовно, перший в історії України крок до визнання державою адвокатури однією із найважливіших складових державної системи захисту інтересів, прав та свобод людини. Ці пункти варто розглядати як надзвичайно важливу гарантію для адвоката у його діяльності, і як вимогу Закону - відповідально, сміливо і принципово відстоювати законні права й інтереси свого клієнта.

Варто звернути увагу на те що, особливості проведення слідчих дій та заходів забезпечення кримінального провадження стосовно адвоката, також зазначені в законі. У разі проведення обшуку чи огляду житла, приміщень адвоката, де він здійснює адвокатську діяльність, тимчасового доступу до речей і документів адвоката слідчий суддя, суд у своєму рішенні в обов’язковому порядку повинен зазначає чіткий перелік речей, документів, що планується відшукати, виявити чи вилучити під час проведення слідчої дії.

Адвокат діє в межах свого права, якщо використовує засоби захисту, не заборонені законом. Якщо адвокат у своїй діяльності дотримується цих норм, які передбачають належне виконання своїх обов’язків, то до нього не можуть бути застосовані заходи будь-якого впливу чи тиску.

Держава належним чином охороняє адвоката, життя, здоров’я, честь і гідність його та членів його сім’ї, їх майно перебуває під охороною держави, а посягання на них тягнуть відповідальність, яка передбачена законом, також адвокату гарантується право на забезпечення безпеки під час участі у кримінальному судочинстві в порядку, встановленому законом.

Особливої уваги заслуговує п. 12 ч.1 ст. 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», який зобов’язує органи чи посадових осіб, які затримали адвоката або застосували до нього запобіжний захід, повідомити про це відповідну раду адвокатів регіону. У свою чергу, це положення зобов’язує Раду адвокатів забезпечити надійну й ефективну систему співпраці із певними органами .

Законом також встановлюється, що "не можуть бути підставою для притягнення адвоката до відповідальності його висловлювання у справі, у тому числі ті, що відображають позицію клієнта, заяви у засобах масової інформації, якщо при цьому не порушуються професійні обов’язки адвоката".

Здійснюючи захист конкретної, а іноді ще й відомої особи, адвокат не може уникнути контакту з працівниками ЗМІ, які на підставі закону дізнаються важливу для суспільства інформацію, саме тому адвокат повинен діяти тактовно та лаконічно надаючи інформацію для ЗМІ.

На нашу думку, Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а саме стаття 23 «Гарантії адвокатської діяльності» без перебільшення, являє собою потужний стрибок статусного стану адвокатури - з недосконалого минулого у майбутнє, оскільки стаття містить безліч демократичних положень, які дозволяють нам приблизитися до європейського розуміння такої важливої адвокатської професії.

Сахаров Є.І.

*студент 5-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ НАДАНЯ АДВОКАТАМИ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

Конституція України проголошує, що Україна є соціальною державою, а права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Одним із найважливіших конституційних прав людини є право кожного на правову допомогу.

Беззаперечним фактом є те, що у забезпеченні й ефективній реалізації конституційного права на правову допомогу найважливішу роль відіграє адвокатура, оскільки саме вона покликана сприяти захисту прав, свобод та гарантій, закріплених Конституцією та надавати правову допомогу при вирішенні справ у судах та інших державних органах.

Згідно з чинним законодавством України адвокатська діяльність може здійснюватися на підставі договору про надання правової допомоги (Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012, №5076-VI), шляхом надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги (Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011, №3460-VI). Останню вправі здійснювати центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги та адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу. Виходячи з цього, хотілося б загострити увагу на безоплатному правовому захисті, а саме щодо розміру винагороди адвоката за надання такої допомоги.

Розмір винагороди адвокатів за надання безоплатної вторинної правової допомоги обчислюється у відсотках місячного розміру мінімальної заробітної плати, визначеного законом на час видачі адвокатуві доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги і становить за:

1) побачення з клієнтом, проведення попереднього аналізу справи, у тому числі ознайомлення з матеріалами справи, опитування осіб, збір інформації та документів на кожній стадії процесу - 15 відсотків;

2) підготовку позовної заяви або заяви в порядку окремого провадження (за умови відкриття провадження), зустрічного позову або заперечення проти позову, підготовку апеляційної скарги, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України чи за нововиявленими обставинами (за умови відкриття провадження) або відповідного заперечення - 20 відсотків;

3) складення іншого документа процесуального характеру - 15 відсотків;

4) участь у судовому засіданні:

- у межах району, міста загальнодержавного або обласного (республіканського Автономної Республіки Крим) значення, де адвокатуві видано доручення, - 10 відсотків;

- за межами району, міста загальнодержавного або обласного (республіканського Автономної Республіки Крим) значення, де адвокатуві видано доручення, але у межах регіону, де адвокатуві видано доручення, - 20 відсотків;

- за межами регіону, де адвокатуві видано доручення, - 60 відсотків відповідно до «Порядку оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 465.

Так як відповідно до ст.8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» від 25.12.2015 р. № 928-VIII, розмір мінімальної заробітної плати з 01.05.2016 по 30.11.2016 року складає 1450 грн., то опираючись на вищезазначені дані, можна дійти висновку, що розмір винагороди адвоката, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за